

SVENSK MUSIKTIDNING.

I hvarje nummer ett å två nya och företrädesvis lätta musikstycken för piano eller sång.

Utgifvare: **ALFRED LUNDGREN.**

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTR.-ARTIFABRIK 1880.

Porträtt i hvar eller hvarannat nummer.

Innehåll: Anmälan. — Charles Lecocq (med porträtt). — Koralfrågan. — Musik och Teater. — Musikalisk humoresk. — Musik för piano: Miniaturbilder af J. Lindgren: I. Ballad; II. Vid en blommas graf. — Namunas kuplett i andra akten af operetten La Jolie Persane af Ch. Lecocq. — Slutet godt, allting godt, poem af J. L. — Musikaliskt problem. — En "Impressarie".

fullt går att fylla vår länk i utvecklingens stora kedja. Detta allt har manat oss att söka upprätta ett organ för tonkonsten, dess idkare och vänner.

Necken vill framförallt blifva en tidning för hemmet, äfven om en och annan uppsats kommer att afse tonkonstens all-

männa förhållanden. För öfrigt torde vi få hänvisa till förra numrets utförligare anmälan.

Prenumeration kan ske å alla postkontor, hos tidningens kommissionärer samt i de flesta boklädor.

Prenumerationspris: helt år: 5 kronor; 3 kvartal: 4 kr.; halft år: 3 kr.; ett kvartal: 1 kr. 50 öre, postarvodet inberäknadt.

REDAKTIONEN.

ANMÄLAN.

Hvem är ej, eller vill icke vara musikvän? Hvem är väl som icke, om äfven på sitt särskilda sätt känner sig tilltalad och njuta af ett vackert musikstycke? I hvarje bildadt hem är tonkonsten gerna representerad, talrika sång- och musiksällskaper existera inom landet; — Staten underhåller en musikalisk akademi; vid de flesta af våra öfrige läroverk, högre som lägre, öfvas sång eller instrumentalmusik, ofta under ledning af serskildt härför afsedde lärare; vid teatern såväl som kyrkan innehar musiken ett aktningshjudande rum. I alla lifvets förhållanden, glada som sorgliga, har tonernas värtaliga språk alltid en passande tanke att säga oss: sjelfva glädjen får färg, modet stegras, andakten höjes, sorgen veknar och mildras. De gamle nordbor hyste, i likhet med många andra folkslag, den öfvertygelsen att musiken vore en omedelbar skänk af gudarne. Och äro icke vi dessutom ett folk, som medvets-

CHARLES LECOCQ.

CHARLES LECOCQ.

Det är ej synnerligen längesedan komponisten till den nyligen på Renaissance-Teatern i Paris med så utomordentlig framgång gifna operetten *La jolie Persane* (Den vackra persiskan) var känd blott inom en helt liten vänskapskrets. Han bodde då vid Fontaine Saint-Georgesgatan högt upp i ett mycket anspråkslöst rum, der han hade besök endast af sina elever, hvilka han i och för sin existens gaf piano-lektioner.

Lecocqs debut som operettkompositör daterar sig från år 1858. Offenbach, då direktör för Bouffes-Parisiens, hade utsatt ett pris för komponerandet af musiken till enactsoperetten *Le docteur miracle*. Två partiturer befunnos värdiga att antagas: det ena

hade Bizet, det andra Lecocq till författare. Båda operetterna gäfvos omvexlande och upplefde hvardera elfva föreställningar. Följande år syntes Lecocqs namn på Folies-Nouvelles' teaterafisch; men stycket gjorde ingen lycka, och Lecocq drog sig modfärdig tillbaka från teatern och började på nytt gifva pianolektioner. År 1864 dök han åter plötsligt upp på Folies-Marigny, der en operett af honom blef med bifall emottagen. Härmed öppnades efter hand portarne till flere af pariserteatrarne, och man gaf med alltjemt stigande framgång: *L'Amour et son Carquois*, *Fleur de Thé*, *Le Radjah de Mysore*, *Monsieur de Crac*, och *Le beau Dunois*.

År 1870, då i Frankrike kanondundret öfverröstade hvarje annan musik, beslöt Lecocq försöka sin lycka i det närbelägna Belgien. Han uppsökte Duru, en hans vanlige medarbetare, och gaf honom i uppdrag att skriva en för Brüssel passande operettlibretto. Denne, i början alldeles icke förtrogen med en dylik uppgift, kom slutligen efter många råd och förmaningar fram med manuskriptet till *Hundra jungfrur*, hvilket dock till en början presenterades i ett mycket ofullständigt tillstånd. Svårigheten i att libretton hade ännu en annan auktor i Chivot, som sjuklig vistades i södern, blef snart undanröjd. Clairville inträdde som tredje medarbetare för texten, och den 25 Mars 1872 uppfördes i Brüssel första gången *Hundra jungfrur*.

Operetten gjorde lycka och upptogs med framgång äfven i Paris. Här i Stockholm gafs denna pjäs samtidigt på Södra och Mindre Teatrarne. Den skulle dock någon tid derefter öfverglänsas af *Madame Angot's dotter*. Komponisten hade nu lagt grunden till sitt rykte och sin förmögenhet. *Giroflé-Girofla*, *La petite mariée*, *La Marjolaine*, *Kosiki*, *Le petit duc*, *La Camargo*, *Le Grand Casimir*, *La petite mademoiselle*, hafva alla bidragit att göra komponistens namn populärt.

På direktören för Renaissance-Teatern Viktor Konings bönfällan har Lecocq skrivit en liten karakteristik öfver sig sjelf. Vi anför derur några punkter.

"I min barndom roade jag mig att blåsa *flageolet* (en slags liten flöjt eller fogelpipa) men öfvergaf utan afsaknad detta instrument mot pianot. Min karakter är saktmodig, men jag kan tillfälligtvis blifva rätt vild. Jag älskar mitt husliga lif, mina kattor, och den seriösa musiken. På mitt piano finner man alltid Bach, Mendelssohn, Schuman och Wagner. Det förar mig, att man kallar mina arbeten operetter, hvilket ord är helt och hållet intetsägande. Min sträfvan gick alltid derhän att skriva en komisk opera. Jag bär afsky för en sysselsättning, som jag ej förstår. Det är mig en verklig plåga att höra mina egna kompositioner. Jag spelar icke och reser ogera. Jag är något litet gourmand. Jag berättar ogera om min lefnad och ser helst att äfven andra icke befatta sig dermed."

Viktor Koning tillägger följande meddelanden: "Det första Lecocq uraktlåtit att anföras är, att han besitter en vacker, intagande sångstämma (bariton); när han

ur ett partitur föresjunger med half röst, såsom hans vana är, så utbryta åhörande artister städse i högljudt bifall. Bland alla berömdheter i Paris är Lecocq till sin person minst känd af den stora allmänheten. Han gör aldrig någon inbjudning, men emottager väl en sådan. Utom en à två musici eller ett par medarbetare (för texten) emottager han inga besök. Med undantag af generalrepetitionen och de båda första föreställningarne, sätter han aldrig sin fot inom den teater, der hans arbeten uppföras. Första aftonen tillbringa han vanligen på förste regissörens rum, och, under tiden som ödet öfver hans verk afgöres, fördrifver han tiden med att utkasta pennteckningar. Så snart en pjäs en gång gjort lycka, tänker han ej vidare derpå, utan sysselsätter sig då endast med den nästföljande. En karakteristisk egendomlighet hos Lecocq är, att han på det ursinnigaste hatar all lyx i kostymer och dekorationer, och svärmar för ingenting så högt som att se sina arbeten uppförda med den största möjliga enkelhet. Den enda konflikt, som någonsin uppstått emellan honom och Renaissance-Teaterns direktör, gäller just denna punkt. Aldrig har han till Koning öfverlemnadt en pjäs utan att tillägga: "Jag ber er, var denna gång så älskvärd och använd inte för mycket penningar derpå!" — Han bleknar, hans stämma börjar darra, och han slutar vred sin skyddstalan med orden: "Plåga mig denna gång icke med att åter framkomma med er förryckta lyx i dekorationer och kostymer!" Vanligen låter han, först sedan pjesen gått hundra gånger, ställa sig tillfreds öfver den stora kostnaden för uppsättningen.

Lecocq bebor nu vid Boulevard Exelmans, emellan Auteuil och Bois de Boulogne, ett förtjusande och luxuöst utrustadt palats, hvilket han uppbyggt åt sig på sina kolossala författareinkomster. Här har han formligen inspärat sig som i ett fängelse för att icke från tidigt på morgonen till sent på aftonen blifva öfverlupen af teaterdirektörer och librettoskribenter, som infinna sig, dels för att an hålla om något, dels för att erbjuda honom sina tjänster.

Lecocq är nu 46 år gammal; hans ögon, ehuru försedde med synglas, ses ännu glöda af liflig eld. Så snart han stigit upp om morgonen, sätter han sig att arbeta, och afbryter endast för att frukostera eller intaga sin middag. Denna ihärdiga flit medför ock sina frukter. Lecocq har i inkomst ensamt från Renaissance-Teatern omkring 100 till 120,000 frs årligen. Han är genom kontrakt på tre år fästad på denna scen.

Bör koralfrågan som fråga anses?

Det förefinnes i vår inhemska musikverld en tvistighet, den man skyndat sig ge benämningen: koralfrågan. Då man vet, huru lättvindigt det stundom tillgår att af den eller den obetydligheten göra en s. k. fråga, den man för tillfället, i brist på annat, kan tala och skriva om i oändlighet, så bevisar ej benämningens almänne-

lighet något dess djupare berättigande. Men då man bevitnat de ansträngningar, som tidtals blifvit gjorda för att hålla saken vid lif, de välmenta försök till "förbättringar", som redan skådat dagen, och det meningsutbyte som deraf föranledts, att icke förtiga sakens genom musikaliska akademiens vårdande omhägnad officiel vordna natur, så borde väl ingen, helst man ju afser en för nationen gemensam angelägenhet, vidare betvifla tvistemålets berättigande som verklig fråga betraktad.

Nej! så tycks det verkligen.

Och är det icke dessutom glädjande att förspörja någon almännare lifsyttning rörande, om äfven blott indirekt, tonkonstens angelägenheter? — alltid en dementi mot talet om indifferentism.

Vi sade: indirekt; ty vår s. k. koralfråga har, som det synes oss, ännu ej blifvit adlad till någon konstfråga.

Vill man musik, så måste man vilja skön musik; man anses eljest icke veta hvad man vill.

Nationen måste musikaliskt fostras.

Den kyrkliga tonkonsten bör innerligare förenas med religionen.

Detta kan endast ske på den konstnärliga ståndpunkten.

Hylla vi *Luther* som teolog, eller åtminstone som kyrkolärare, så borde vi väl äfven beakta hans, beträffande kyrkomusiken, gifna vinkar samt dela hans åsikter — såvidt de befinnas vara af verklig estetisk, d. v. s. fullt giltigt halt.

Och de äro det. Han ville å ena sidan församlingens animerade deltagande i den enkla, högstämde koralen — naturligtvis utan tröttande längder — under det å andra sidan hans musikaliskt begåfvade natur fann det högsta behag i hvad katolska kyrkan skönast egde af tonskatter: det var nemligen ingalunda de, utan blott åtskillig text, som "skulle förgås". Han fann alltså det högsta behag i den koral, hvars rörliga stämmor "dansa kring sin tenor likt glada barn kring en from fader".

Denne hans riktnings värdige, sannt konstnärlige tolk var *Johann Sebastian Bach*.

Denne hade dock två fel, hvilka för vår tid göra honom föga tilldragande: han var nemligen *djupt innerlig* och *sannt musikalisk*.

Hans koraler äro vackra och upplyftande, emedan de utgöra en trohertad konstnärsvart utandade öfvertygelse.

I jemförelse med dessa begge män så torde vi, med hänsyn till koralfrågan, och så länge vi hysa böjelse att förälska oss i vår nuvarande (vare sig "rytmiska" eller "orytmiska") ståndpunkt, samt och synnerligen föga annat vara än — vilsekomna fär.

Häffners koralbok är produkten af ett temligen gediget kontrapunktiskt vetande, ehuruval dunkelt, när frågan gäller kyrkotonarterne, om hvilkas kadenser bearbetaren svärfar i villrådighet. Numer aktar man sig gemenligen hos oss försigtigtvis för kontrapunktiskt studium — om icke för annat, så för att undgå förtälet.

Deremot tror sig en och annan förmodligen riktigt gagna konsten genom att mot dessa oskyldiga kyrkotonarter, dem man

vanligen *inte känner*, utslunga sitt anatema. (Man tänke sig ett lindebarn — riktande bannstrålen och man har en bild af detta senare förhållande).

Vi upställa tvenne betingelser för att "koralfrågan" hos oss må i egentligare mening bli *en fråga*: 1:o Sannt konstnärliga, kyrkomusiken i dess helhet — såvida som byggd på koral — omfattande sträfvanden och syften; 2:o Härför erforderlig sakkännedom jemte artistisk begåfning och utbildning.

Endast i den mån vi hos koralens målsmän se dessa betingelser alltmera förverkligade framträda, kunna vi, för vår del, erkänna tillvaron af koralfrågan såsom sådan.

Orfeus.

Musik och Teater.

Fjerde Symfonikoncerten

å kungl. stora teatern under *hr Ludvig Normans* anförande, lördagen den 24 sistlidne Jan., var en verklig musikalisk högtid för den talrikt församlade publiken, som ock en triumf för hofkapellet och dess dirigent. Valet af tonverk, vanligen godt, kunde denna gång ej gerna utfallit lyckligare, ither att programmet uptogs trenne mästaress namn, hvaradera för sig i olika faser af historisk utveckling betecknande ett det högsta tänkbara orkestrala herravälde: Jos. Haydn (Symfoni, g-moll), L. van Beethoven (Pastoralsymfonien) och Henry Berlioz (trenne stycken ur "la damnation de Faust"). Det Haydn'ska mästestycket med sin oöfverträffliga Menuett uptogs redan med animerade handklappningar. Kom så Berlioz. Spänd, nyfiken förväntan: man vet sig ock hoppas få lyssna till något särdeles delikat — och man bedrog sig ingalunda. Berlioz exellerar i orkesterbehandlingen. Man tycker sig höra liksom ett enda, fast i otaliga, underbart mångskiftande klangfärger och styrkegrader ljudande instrument, trakteradt af någon bländande virtuos. Denna klangens skönhet vinnes dock ingalunda, såsom ofta händer, genom upoffrande af det musikaliska innehållet, utan befinnes detta städse utgöra den positiva grunden och föranledningen. Alla tre styckena måste gifvas *da capo*.

Det fordrades nu sannerligen ett Beethovianskt storverk för att intresset under fortsättningen icke skulle slappas, och så upspeltes *6:te Symfonien*, oförgätlig genom den ingifvelsens omedelbarhet, hvaraf hon så rikligen genomandas och som gjort henne till hvad hon blifvit: tonkonstens skönaste idyll. Och hvem kan väl erinra sig, till exempel scherzot med sina fagra oboeställen och icke spritta af fröjd, eller finalens sköna herdesång utan att njuta en riklig tröst?

Vore hos oss koncertväsendet lika vördadt, ymnigt och rikligen representeradt jemväl å oratoriets, passionskantatens, a cappellasångens och man må med skäl tillägga: orgelspelets samt kammarmusikens områden, som det under *hr Normans* spira redan är det å symfoniens, så funnes för oss, beträffande dessa herrliga företeelsers upblomstring i exekutivt hänseende, sanner-

ligen föga öfrigt att önska. Skola vi någonsin komma derhän?

J. L.

Koncerten å musikaliska akademien Lördagen den 31 Jan., med ett program ensamt uptagande svenska tonsättares (L. Norman, J. A. Josephson, Ivar Hallström, m. fl.) verk, utgör ett dagens evenemang, hvars närmare omförmälade skall i nästa nummer bli oss ett kärt nöje.

Aidas i följd af sjukdomsfall fördröjda uppförande å lyriska scenen förorsakade naturligtvis en mängd omkastningar i repertoaren, så att åtskilliga förut bekanta stycken, med mer och mindre god recett, ånyo gått öfver tiljan; så församlade *Hvita frun* (ental) en mångtalig publik, under det *Muntra fruarnes* (flertal) endast lockade en fåtalig publik.

Vid *Mindre teatern* har man börjat inföva *Den vackra Persiskan* af Ch. Lecocq.

Om la *Jolie Persane* (den sköna persiskan) skrifver man från Paris efter första uppförandet:

Lagen om skilsmessa är enkel i det Persien, som i norr begränsas af boulevard Saint-Martin och i söder af Bondy-gatan: lika enkel som äktenskapet. Man ernar ta sig hustru, man språkar an den första kadi man möter, han lägger ens hand i handen på ens hjertas utkorade och betraktar sin klocka sextio sekunder. Har man under denna minut ingen invändning haft att göra, är man gift; detta beträffande äktenskapet. Om nu det älskade föremålet ej längre behagar, så kallar man på kadi'n, och, i närvaro af sin hustru, utropar man utan minsta gensägelse: "Jag skiljer mig vid min fru!" Kadi'n meddelar giltigt intyg, frun är fränskild; detta beträffande skilsmässan.

Men en grundlig kännedom af menniskohjertat har gifvit upphof åt en tilläggsartikel i denna rudimentära lag — som föranleder, kunde man säga, att allt för fritt göra sig lustig öfver kahanen — den handlar om det fall, då man, ehuru inte tvungen att lefva tillsammans med sin hustru, dock kunde ånyo börja tycka om henne, eller vilja gifta sig med henne på nytt. För att undvika dylik blott på krängel grundad skilsmässa, tillåter icke lagen den fränskilde mannen att återta sin maka, förrän han under tiden gjort försök med en andra maka, om också blott på tjugofyra timmar, och att, då försöket misslyckats, han beslutit sig att skiljas vid den andra för att återta den första. Men till och med i Persien kan lagens stränghet kringgås, och detta har gett upphof åt en patenterad industri, som medgifver de fränskilda makarne att ånyo förernas, utan att emellan sig ha det föga angenäma spöket af den interimistiske mannen; de som utöfva denna industri kallas *hyllas*, och deras mission är att efter uppdrag gifta sig med andras hustrur och att återlemna dem vid första requisition, väl bevarade enligt fakturan.

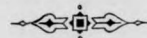
Ett ungt hjonelag som tvistar om en lapprissak ute på torget, under det kadi'n går förbi, skiljes hastigt och lustigt för

att ångra det fem minuter efteråt. På så sätt blir Brududur titulär man till Namuna, den sköna persiskan, hustru till Nadir, med formlig förpligtelse att inom tjugofyra timmar återlemna henne till sin förre man.

Denna lyckliga kombination störes förargligt nog genom furstens ankomst till sin goda stad: han har sett den sköna Namuna, sänkt sig från sin höjd och blifvit dödligt förälskad; han har aftonen under det platoniska bröllopet smugit sig in i sängkammaren, kyskt afdelad i tvenne hälfter: i den ena snarkar hylla'n, i den andra slumrar Namuna. Han trycker en kyss på den inslumlrades panna, hon uppspritter ur sömnen; men han har knappast hunnit ta till flykten, då Namuna, indignerad vid tanken att hylla'n velat bryta sin öfverenskommelse, skriar, ropar och låter konstatera felet hos den alltid tillhands varande kadi'n.

Allting rangerar sig mot slutet förmedelst furstens lätttrörliga hjerta, hvilket hjerta i en handvänning öfvergår från Namuna till Kukuli, kadi'n hustru. Kadi'n skyndar sig att skiljas för att bli utnämnd till vizir, och hans Kukuli får kuttra med sin furste och Nadir med sin Namuna.

En dylik historia kan, som man finner, icke förnuftigtvis egna sig för musik; det är M. Lecocq som har öfvertagit den; han har deri inlagt sin lätta uppfinning, sin säkra scenkännedom, sin skickliga instrumentering, och skrifvit ett partitur som marscherar steg för steg i rytmer, som hos honom äro så snarlika med dem som förelupit det och tillryggalagt sin bana allt under ett glädtigt framtrippande med sin lätta packning."

Musikalisk humoresk.

Serenaden.

"Sjunger ni händelsevis, *hr Bodqvist*?" frågade fröken.

"Nej jag sjunger inte, alldeles inte."

"Men det är då evinnerlig skada; att döma af ert tal måste ni vara tenor. Hvarföre då inte sjunga?"

Nu hade säkert *hr Bodqvist* gerna velat svara fröken någonting. Men han tycktes ej få fatt i rätta ordet, eller hade han någon giltig anledning att icke svara. Alltnog, han teg en momang och vände så med en djerf sväng bort samtalet från sång och musik till — mjöl- och spannmålsmarknaden, angående hvilka han ju borde kunna yttra sig med någorlunda sakkännedom, eftersom han deri var mäk-lare.

Men fröken hade uppenbarligen ej följt honom in på affärsområdet, ty då han meddelat henne de mest uppiggande detaljerne öfver sin verksamhet till fromma för Müller & Becker, utropade hon liksom inspirerad:

"*Bodqvist*, ni måste lära er sjunga. Jag tycker så grufligt mycke om sång!"

Dermed var nu vår mjöloomane (om förlåtelse för det nya ordet) fångad.

Orfeus hade säkerligen blifvit mäklare om hans Eurydice så hade fordrat. Hvarföre kan en mäklare då inte bli sångare?

Miniatyrbilder.

I. Ballad.

*Allegretto.**J. Lindegren.*

PIANO.

The first system of music is in 6/8 time, key of B-flat major. It features a piano introduction with a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody begins with a half rest followed by a quarter note, then a half note, and continues with eighth and sixteenth notes. The bass line consists of a series of chords. Dynamics include *p* (piano) in both hands.

The second system continues the melody and bass line. The right hand has a trill (*tr.*) on the final note. Dynamics include *p* (piano) in the right hand.

The third system continues the melody and bass line. The right hand has a trill (*tr.*) on the final note. Dynamics include *cresc.* (crescendo) and *f* (forte) in the right hand.

The fourth system continues the melody and bass line. The right hand has a trill (*tr.*) on the final note. Dynamics include *f* (forte) in the right hand.

The fifth system continues the melody and bass line. The right hand has a trill (*tr.*) on the final note. Dynamics include *f* (forte), *dim.* (diminuendo), *Ped.* (pedal), *pp* (pianissimo), and *morendo.* (morendo).

II. Vid en blommas graf.

Con moto.

The musical score is written for piano in 5/4 time, featuring a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of five systems of grand staves, each with a treble and bass clef. The notation includes various musical elements such as chords, arpeggios, and melodic lines. Fingerings are indicated by numbers 1-5 and 6. Dynamics include *p* (piano), *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), and *ff* (fortissimo). Performance instructions include *p mesto.*, *mf con anima.*, and *f*. Pedal markings are present, including *Ped.*, ** Ped.*, and ** Ped. **. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

p mesto.

mf con anima. f

ff p mesto.

*Ped. * Ped. p **

*cresc. p Ped. * Ped. **

Ur operetten
"La Jolie Persane" (Den vackra persiskan).

Namunas kuplett i 2:dra akten.

Allegretto. *Ch. Lecocq.*

PIANO. *p* *rall.* *Fine.* *a tempo.*

1:o. 2:o. *pp* *D. C. al Fine.*

Hvad gör inte kärleken af den, som af kärlek dagligen i 24 timmar brinner så glödande het som trots någonsin en väl-skött eld. —

Bodqvist lärde alltså sjunga.

Man låter för sådant ändamål upptäcka sin stämma, hvilket kostar åtskilligt med pengar, man vänjer sig af med åtskilliga saker, t. ex. cigarrer, öl — för stämbanden mycket helsosamt — men för den öfriga organismen nedstämmande, och efter det man några måna'r har marterat *sig sjelf* med återhållsamhet och sin omgivning med skalor och solfeggier, så — kan man visserligen inte sjunga, men man tror åtminstone att man kan.

Bodqvist befann sig i en dylik belägenhet. I Mars hade han begynt sina konstnärsstudier, i Maj jemförde han sig blott med de berömdaste operatenorer och i Juni jemförde han sig icke ens med dessa; de voro för honom obetydligheter; hvar och en felades ju något. Hvad felades *honon*? — Intet. Han var ju den absolute tenoren.

Och i Juni skulle nu detta ådagaläggas. För alla hade han förtegit sin artistiska nya födelse; vänner och bekanta anade ej hans "lyftning".

I Juni tänkte han uppsvinga sig till det beundransvärdaste H, som någonsin en mensklig strupe frambragt, och då tänkte han uppträda för sin *Antonia* (hon hade nemligen detta sommarnamn) och se hennes glädjestrålade anlete och höra henne stamma sin hjertinnerliga tacksägelse och bli af kärlek och hänförelse så förryckt, att han redan nu ärnade sig 14 dagars tjänstledighet för att icke bringa konfusion i hela Europas mjölhandel.

Ja, det ärnade han! —

Den 12 Juni, dagen före sin flickas namnsdagsfest, om aftonen kl. 9,35 minuter Stockholmstid, vid den renaste fullmåne och vid den ljufvaste luft, enkom egnad för älskogssmek, man kunde önska, stod framför fönstret till en landtvilla i den skönaste sommarfägring, en sirligen krusad medelålders man full af hängifvenhet, och derhos en ytterst pligtmässigt blickande äldre herre, som bar en guitarr.

Mannen utan guitarr var *Bodqvist*. I villan bodde hans *Antonia*. Hon kunde icke se honom, ty han hade gömt sig bakom ett träd. Han ville nemligen vara osedd. — Hon skulle endast höra en himmelskt klingande stämma, råka utom sig af hänförelse, och då skulle han för den tilltjusade förtjuserskan afslöja sig som älskare och sångare och i detta sitt lifs skönaste ögonblick vara djerf, likt Romeo i första akten, och bedja sin Julia om en kyss, kanske om två — det visste han då ännu inte. —

Sådan var i breda drag hans fälttågsplan. Dervid hade han förgätit någonting oändligen viktigt — fienden.

Han hade nemligen en fiende i huset:

Lili, ett hvitt litet argsint hundkräk, som mot honom hyste en uppenbar aversion och ej heller derutaf gjorde någon hemlighet.

För denna Lili hade det under den sköna aftonen förefallit motbjudande att ligga inne i det qvafva rummet på en örngottsdyra, hon ville njuta af månsken,

nattluft, vårdoft, och när hon detta ville, så skälde hon med sin gälla stämma så fruktansvärdt, att hvarje motsträfvighet gaf vika.

Hon hade äfven denna historiska afton skällt sig till friheten.

Bodqvist hade just gifvit sin följeslagare tecken att gripa första ackordet, då Lili stormade ut.

Hon kunde naturligtvis inte med så sköna ord helsa friheten som Maria Stuart, men hon kunde skälla af förtjusning och detta gjorde hon med hela kraften hos en god hundlunga...

Hvem ville på henne kasta första stenen?

Ingen, utom — *Bodqvist*, hvilken hon afgjort hindrade från begynnandet af hans företag. Han var fruktansvärdt ursinnig.

Ändtligen vardt "besten" (det är *Bodqvists* uttryck, icke vårt) tyst; hon måtte ha påträffat något smakligt ben, och *Bodqvist* kunde begynna.

Jag vet inte, om det var första debutens rädsla, eller om det var förtreten öfver Lili, men *Bodqvists* sång klingade ej så vackert, som om t. ex. en af Kongl. operans solister hade sjungit i hans ställe. I höjden var hans röst något sträf, i midt-läget något tunn och i djupet någonting alldeles ohörbart. Dock, detta till trots, föll han *sig sjelf* i smaken, och detta är för konstnären ändå en hufvudsak.

Hans val hade fallit på en fullkomligt ny och obekant sång "Godnatt, du mitt hjertas vän", af Abt. Denna sång har den fördelen, att en tenor, som har det, kan i slutet sjunga höga H. Detta H var *Bodqvists* knalleffekt. 2000 gånger hade han försökt det i alla nyanser, och i dag ernade han "vinna sitt Mäster-H", såsom Wilhelm Tell före sin stora bragd så skönt anmärker.

Men han hade gjort upp räkningen utan Lili. Detta oförnuftiga djur hade för tidigt för sångarens lycka färdiggnagt sitt ben och kunde nu uppföra sig kontemplativt.

Då upptäckte hon sin motståndare. Det gamla hatet uppvaknade hos henne. Sakta morrande kom hon honom allt närmare och närmare. *Bodqvist* märkte det och ångestsvetten kom honom i pannan; "tänk om hund" började att skälla!" Blott ännu en minut måtte en mild skapare undertrycka hennes olåt, så vore det undanstökadt och Lili kunde skälla i hundra år.

Riktigt, hon tystnade ånyo. Ah! Det stora ögonblicket! H'et nalkades!

Icke alla menniskor visa ett vänligt ansigte, när de bereda sig på ett högt H; tvärtom, rätt många se ett i sådant ögonblick så grymma ut, som om någonting förfärligt skulle hända. *Bodqvist* var heller inte fri från den vanan.

Men Lili uppfattade hans ansigtsmin illa. Hon trodde bestämdt att han ämnade begå någon förbrytelse, ty ögonblicket att träda i verksamhet syntes henne nu vara kommet.

En sekund före höga H störtade hon lös på *Bodqvist* och bet honom i venstra vaden så elementariskt häftigt, att han med bästa vilja, i stället för att sjunga höga H — i ännu högre ton — skriker aj!

Detta "aj" föreföll *Antonia*, som ända hitintills något förvånad lyssnat på sångarn,

bekant. Hon störtade ut, vräkte undan Lili och — jag kunde uppfinna allt möjligt, men jag vill hålla mig vid sanningen — *Bodqvist* tjöt.

"Jag — hade — ju — gladt — mig — så"; mera fick han inte fram, det öfriga vardt tårar utan ord.

Äfven *Antonia* grät, och, om jag inte skrefve en humoresk, så läte jag också mannen med gitarren gråta. Men denne kunde då inte röras. Med en kyla, som en Verrina kunnat afundas honom, störde han de båda lyckliges lyriskt-elegiska stämning.

"Jag tror de' ä' sent. Kan jag få mina 2 och 50."

Man borde lära sådant folk poesi i normalskolan, ty vidare studera de ej.

Bodqvist och *Antonia* gingo, sedan han aflägsnat sig, in i huset. Högst förtjuste — djupt bedröfvade. Om *Bodqvist* äfven der fortfarande grät, och huru länge, vet jag icke.

Jag vet blott att Lili inte vågade sig in i huset och nästa morgon fick afsked på grått papper.

Se'n dess så hatar hon alla tenorer, äfven när de inte heta *Bodqvist*.

Slutet godt, allting godt.

*Jag strängar min luta
Att qvalen muta,
Att balsam gjuta
I öppet sår.
Mot ängslans frågor,
Mot älskogslågor-
nas tusen plågor
I toners vågor
Mig lisa när.*

*Ho gudomen tvingar?
Likt örn, som svingar
På starka vingar
Mot skyn med lust,
Så steg mot höjden,
Steg djerf i fröjden
Min kärlek: den böjden,
I stormar ej, röjden
Ej mod till dust.*

*Ej fagrare flicka
Än min setts blicka;
Mig sällhet dricka
Hon bjöd, och tro
Hvarann hänryckte
Vi svuro: tryckte
I famn, vi tyckte
Oss innelyckte
I himlens ro.*

*Af kärlekens under
I dessa stunder
Vårt väsens grunder
I dallring stod.
Vår trosfest firad,
Af oskuld sirad,
En ljuslod skirad,
Stod, blomstervirad,
Min engel god.*

*Och si! allt var villa! —
Att smärtan stilla
Mänd' tårar trilla
Från ynglings kind.*

*Dock ej er bölja
Förmär bortskölja
De ve mig hölja,
De qual mig följa,
Likt jagad hind?*

*Nämn likväl ej qualen!
Till stoft förmalen,
Ho täljer talen
Af vändors mängd?
Glöm ändlös trånad!
Glöm kärlek, hånad!
Glöm friden, rånad!
Glöm dygd, blott lånad
Och svekbemängd!*

*Glöm lidelsers trängsel
I stormfylld fångsel,
Der ångst och ångsel
Gå nattlig vakt!
Och nu — Nirvana,
Beträd din bana!
Höj stolt din fana,
Till verldsstrid mana
Du Intets makt!*

*I spillror slås världen.
Den låga härden
För plågan, flården,
Ej blossar mer.
Ej bojar smidas:
Ej smärtor lidas:
Ej trolös Ida's
Godsynte Midas
Om kärlek ber.*

J. L.

Musikaliskt problem.

*Bilda en regelmässig samklang af durskalans
alla toner, samtidigt ljudande!*

Den till Redaktionen först insända bästa, af
analys åtföljda, lösning belönas med en half år-
gång af Necken.

En "Impressarie".

(Slut. från N:o 2.)

Men du, käre vän, och jag, vi som
ofta nog ha gluttat i korten hos teaterdirek-
törer, vi veta dess värre alltför väl att
de flesta Managers icke lefva fullt så
herrligt och gladeligt, som den högtärade
publiken föreställer sig. Ack nej, verk-
ligen inte fullt så "bien", oaktadt det ej
kan nekas att för dem vanligen, äfven i de
aldra sorgligaste förhållanden, dock ännu
blomstrar mången stilla förnöjelse, som annat
folk inte så lätt kan förskaffa sig. Nej,
de hafva det i själfva verket icke så bril-
lant; ja många bland dessa herrar skulle,
som jag tror, utan svårighet kunna beve-
kas att byta icke blott med påfven och
sultan, utan äfven med innehafvaren af
en väl trafikerad porterstuga. Så länge
teateraffären går bra, behöfver direktören
visserligen inte gerna afstå någon önskan,
ty för pengar kan verkligen snart sagdt
allting fås, och pengar spela hos teater-
direktörer enligt regeln ingen roll, — natu-
rligtvis så länge de ha några. Så länge
kassan är full, är lifvet för en teaterdirektör
kanhända icke aldeles fritt från sorg och
qual, men öfver hufvud taget dock ange-
nämt nog. Men — men — när affärerna

gå illa, och teatern är tom och kassan pank!
Du milde himmel! Då är direktörens exis-
stens ett verkligt helvete, så att han allt-
emellanåt med Faust förtviflad utropar:
"Det kan inte en hund lefva längre så
här!" Dussintals räkningar, som hvarje
ögonblick af, som det tyckes, mycket
determineradt förtroendefulla inlemnas —
och inga pengar; hundrade småsaker som
genast måste anskaffas, om man ens skall
kunna spela — och inga pengar; talrika
besök hos goda vänner och rika konstbe-
skyddare, hvilka alltid ha så varmt in-
tresserat sig för inrättningen, att man väl
törs stöta på om ett litet ficklån — men
öfverallt inga pengar utan bara fega und-
flykter, tomma förevändningar och be-
klagande axelryckningar. Då må f—n
vara teaterdirektör! Och vill då den arme
mångplågade direktören nerskölja sina be-
kymmer med ett glas perlande champagne-
eller ädelt burgunder-vin, så fattas honom
såväl champagne som burgunder, ty han
har inga pengar; ja han blir rätt glad, om
han ännu finner några öre i fickan, för
hvilka han i nästa dryckeslokal kan få
sig ett glas öl, och deroftan på lite frisk
luft eller hos mångelskan i ett hörn ett
äple. Söker han i kärlekens armar glöm-
ska af sina lidanden, så igenslås midt för
hans näsa den dörr, som alltid förr stod
på glänt, ty han har inga pengar för att
med sidenrober och toaletsaker af guld
och ädelstenar betala smekningarna. Komi-
kern gör honom inga witzar mer, men
låter höra bitande anmärkningar, ty han
får inga pengar; sångerskan sjunger alls-
ingenting för honom, utan gnäller på sin
höjd åtskilligt, ty han har inga pengar;
dansösen intjusar honom icke i ljuflig blund,
utan väcker honom, så fort han vill finna
ro i sömnen, och fordrar betalning, men
han har inga pengar; och operettsångerskan
kastar honom i ansigtet de finaste pikar
ur Madam Angots dotter för att erinra
honom att han inga pengar har att betala
hennes inestående gage. Och då först
de talrika otidigheter och förolämpningar
och nedrigheter och intriger och kabaler
och hetsjagter, för hvilka en sådan direktör
alltid är utsatt, när affären går illa och
denna demoralisation börjar inbryta, som
vid ingen trupp kan uteblifva, hvilkens
anförare förlorat det fasta förtroendet på
hans oöfvervinnerlighet! Nej, det kan verk-
ligen ingen hund lefva så der längre...

Ifall du, käre vän, en gång, i stället
för bland landsens döttrar, ville se dig
ikring bland vår stads direktörer, så skulle
du sannolikt finna att blott få, ytterst få
bland dem föra denna lycksaliga tillvaro,
på hvilken publiken så bergfast tror, under
det många, rätt många finna sin belägenhet
hardt när odräglig och likt dessa missnöjde
statsmän vid slutet af det andra Grant'ska
presidentskapet i förtviflan utropa: "any-
thing for a change!" Man behöfver ändå
inte aldeles ha kommit så långt som den
der direktören, som till värn emot sina
rätt oangenämt närgångne obetalde skåde-
spelare tog i sin tjänst en stor bloddog
och på detta så enkla sätt förskaffade sig
fullkomligt lugn; man kan till och med vara
impressario från: "Her Majesty's Grand
italian Opera" och trots detta finna sitt
läge outhärdligt. Den arme Mapleson!

Hvad allt har han inte redan måst lida!
hvad återstå honom icke för lidanden!
Först omsorgen att bringa sin stora konst-
närstrupp öfver oceanen, medan han var
så starkt angripen af "finansnödens bleka
vemod" att han riktigt mådde illa deraf.
Så "Gersters" uteblifvande och hennes för-
klaring att blott under vissa villkor vilja
komma till Amerika, villkor, hvilka den
mångplågade operaöfversten dess värre var
urständsatt att uppfylla. Så det fasaväc-
kande genomfallet af alla stora "stjornor",
med hvilka han hade tänkt blända New-
Yorkarne och som af de sednare blott
blifvit erkända som fallstjornor. Så kri-
tikens allmänna hämdeskri öfver den ädle
öfverstens käckhet att våga bjuda pressen
och publiken "stenar för bröd", och de
kärlekslösaste, mest bitande, hatfulla, gall-
bemängda anmärkningar, som, ehuru rik-
tade mot de genomfallne konstnärerna, lik-
väl voro dolkstyg i öfverstens eget hjerta.
Så de tomma husen och, som följd deraf,
en så hiskelig tomhet i kassan, att till och
med den vid sådant vane och alltså ej så
lätt ur fattningen bragte öfversten kände
de kvarblifne hårstråna å sitt hufvud resa
sig. Så rebellion i orkestern och den
derigenom upståndna nödvändigheten att
än ytterligare länsa den redan i och för
sig så tomma kassan för att betala miss-
nöjde, kontraktbrytande musici, på det att
operarepresentationer öfver hufvud kunde
bli möjliga. Så de nya "stjernornas" klagomål,
hvilka, genom det ringa erkännande som
kommit dem till del, kände sig kränkte
och både den olycklige öfversten uplösa
deras kontrakt och låta dem återvända till
sitt fädernesland, hvarest man bättre för-
stode värdera dem än i det vilda Amerika.
Så de evinnerliga förhandlingarne med
berömda primadonnor, hvilka utan pengar
och utan god säkerhet icke ville komma
öfver och pressens aldrig uphörande för-
klenanden, då han gjorde den stora publi-
ken upmärksam på alla dessa impressarios
förlägenheter och misräkningar samt tyck-
tes finna ett grymt nöje uti att i den arme
öfverstens brännheta sår ytterligare gjuta ko-
kande beck och sjudande svafvel. Detta är nu
en tillvaro, som endast få härdade naturer
i längden kunna fördrå.

Ser du, käre vän, sådana äro de små
obehagligheter, som många af våra engelske
teaterdirektörer hafva att utstå och som
stundom göra dem lifvet till en börda.
Och våra svenska teaterdirektörer? frågar
du måhända. Ah, de lefva naturligtvis
i lust och gamman och veta hvarken af
sorg eller brist, hvarken penningknipa eller
annan förlägenhet. Och om du nu inte vill
tro det, så blif sjelf teaterdirektör, — så
skall nog tron hos dig verkas.

Militär-Musik.

En god Militärörkester (8 eller 10-stämmig),
bestående af trä- och messingsinstrumenter, öns-
kar från början af Juli månad engagement i
Stockholm eller landsorten.

Rikhaltig och modern repertoire finnes.
Närmare upplysningar, skriftliga eller munt-
liga, lemnas af Direktör Alfr. Lundgren.

Urvädersgränd N:o 9.
Stockholm.